

Sarah Simmelkjær Samandari
og Jacob Verner Jung Frellesvig
Erhvervsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Den 28. september 2023

Høring om kommissionens udkast til hjælpepakke for SMV'er

Dansk Erhverv kvitterer for modtagelsen af høringen om hjælpepakke for SMV'er i meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget fra den 12. september 2023. Dansk Erhverv har følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Generelt finder Dansk Erhverv det meget positivt, at der nu kommer et større og mere målrettet fokus på iværksættervirksomheder og hele det store segment af små- og mellemstore virksomheder, som findes i Unionen. SMV'erne udgør ryggraden i EU's økonomi. At understøtte SMV'erne gennem gunstige rammevilkår er afgørende for EU's økonomiske bæredygtighed og konkurrenceevne, både på regionalt og globalt niveau.

Dansk Erhverv er af den opfattelse, at en del af EU-reguleringerne ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til de administrative og kontrolmæssige konsekvenser, der følger med. Dette sker typisk som følge af akkumuleret lovgivning. Der vedtages løbende mange mindre lovkomplekser uden betydelig administrative eller kontrolmæssige byrder. Men sammenlagt udgør det en betydelig byrde for virksomheder og myndigheder. Denne byrde påvirker især SMV'er og iværksættere, som har langt færre økonomiske og menneskelige ressourcer til rådighed i forhold til deres større konkurrenter. Derfor er det vigtigt ikke kun at se på de enkelte forslag, men også at have en helhedsbetragtning og løbende evaluere, om lovgivning, vejledninger, puljer osv. kan forenkles, samordnes eller sammenlægges. Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at særligt foranstaltning 8 har dette som formål, hvilket er yderst positivt.

Dansk Erhverv anerkender og fremmer ønsket om, at der kan stilles mindre krav til mindre og ny-startede virksomheder end til store og veletablerede koncerner. Det er dog afgørende for Dansk Erhverv samtidig at fastholde, at politikken bør sigte mod enkel og effektiv lovgivning, så det i udgangspunktet ikke er nødvendigt at indføre differentierede krav. Grænsen mellem at tage særlige hensyn og have protektionistisk regulering er skrøbelig. Størrelsen og etableringen af en virksom-

hed berettiger ikke i sig selv en unødvendig administrativ eller regulatorisk byrde. Uanset virksomhedens størrelse er det nødvendigt, at medarbejderressourcer bruges på kerneydelserne i stedet for rapportering og overholdelse af irrelevante eller unødvendige regler.

Dansk Erhverv er også meget kritisk over for statsstøtte og medlemsstaternes mulighed for at tilbyde statsstøtte til deres erhvervsliv. Unionen bygger på frihandel og konkurrence, ikke på, hvilke nationale budgetter der kan støtte bestemte sektorer mest muligt.

Med de overstående overvejelser i baghovedet har Dansk Erhverv følgende konkrete kommentarer:

Foranstaltning 1: Skatteforenklingsdirektiv baseret på SMV'ers hovedkontor

Dansk Erhverv finder forslaget meget positivt, da det kan forenkle beskatningen betydeligt for iværksættere og SMV'er. At SMV'er får mulighed for at beregne skattegrundlaget for deres faste forretningssteder i andre medlemsstater i overensstemmelse med reglerne i deres oprindelsesmedlemsstat, hvor de har deres hovedkontor og som de kender bedst, er en klar fordel for de fleste. Det samme gælder de kommende momsregler. Ved udarbejdelsen af direktivet opfordrer Dansk Erhverv til, at medlemsstaterne opfordres til at konsolidere eksisterende enslydende skatteregimer. Konkret kunne det inkludere CFC-beskatning og den kommende minimumsbeskatning af selskaber. Der er tendens til, at der blot implementeres ny lovgivning oven på eksisterende, hvilket gør systemet unødigt komplekst og til tider selvmodsiggende.

Foranstaltning 3: Udpegning af SMV-repræsentant

Dansk Erhverv finder det positivt, at SMV'er får en fast repræsentant i de relevante organer. For nuværende er det Kommissionen, der udpeger en særlig EU-SMV-repræsentant. Dansk Erhverv opfordrer til, at relevante europæiske interesseorganisationer, f.eks. EuroCommerce, aktivt inddrages i denne proces for at sikre bred opbakning fra erhvervslivet til den udpegede repræsentant. Dansk Erhverv savner en tidslinje for dette tiltag.

Foranstaltning 5: Vurdering på stedet af konsekvenserne af lovgivning på SMV'erne

Dansk Erhverv støtter formålet om at sikre, at SMV'ernes interesser og konkurrenceevne tages i betragtning ved drøftelse og udvikling af nye love og politikker på EU-niveau. Dette skal ske gennem en vurdering på stedet. I den forbindelse er det vigtigt for Dansk Erhverv, at der ikke kun tages hensyn til de løbende byrder for virksomhederne, men også de enkeltstående omstillingsomkostninger, der kan opstå i forbindelse med implementering, såsom uddannelse, rådgivning og investeringer.

Foranstaltning 6: Samarbejde for at lette SMV'ernes adgang til agenturer mv.

EU-Kommissionen vil arbejde sammen med nationale, regionale og lokale myndigheder samt decentrale organer, som f.eks. handelskamre og erhvervsfremmende organisationer, for at identificere de bedste måder at støtte SMV'er på ved hjælp af de tjenester, som EU-agenturer tilbyder. Samarbejdet sigter mod at identificere og fremme "god praksis", dvs. metoder og tilgange, der har vist sig effektive i at hjælpe SMV'er med at drage fordel af de tjenester, agenturerne tilbyder. Dansk Erhverv stiller sig gerne til rådighed i denne proces og opfordrer til, at der gennemføres en

ekstern evaluering af EUopSTART-programmet (underlagt Uddannelses- og Forskningsministeriet) for at kortlægge potentialet for at øge puljen og promovere den yderligere, så flere iværksættere bliver opmærksomme på mulighederne.

Foranstaltning 7: Regulatoriske sandkasser

Dansk Erhverv er meget positive over for ideen om at åbne op for flere regulatoriske sandkasser for at fremme innovation og iværksætteri, især med øget fokus på AI. Det er vigtigt, at EU ikke overregulerer sig selv i forhold til den teknologiske og forskningsmæssige udvikling. Det er særligt positivt, at EU-Kommissionen vil arbejde sammen med medlemsstaterne for at oprette og fremme regulatoriske sandkasser, da de enkelte medlemsstater kan have forskellige styrker og behov. Det er vigtigt for Dansk Erhverv, at sandkasserne evalueres, og lovgivningen justeres derefter.

Foranstaltning 10: Ny forordning om forsinket betaling

Kommissionens forslag til en ny forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner har til formål at skabe retfærdighed i handelstransaktioner, øge SMV'ernes og forsyningskædernes modstandsdygtighed, fremme en mere udbredt anvendelse af digitalisering og forbedre iværksætteres finansielle forståelse.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at alle virksomheder – offentlige som private, store som små, multinationale som lokale – skal respektere og overholde de vilkår, som er aftalt med samhandelspartneren, herunder sikre rettidig betaling i overensstemmelse med aftalte betalingsbetingelser.

Dansk Erhverv støtter derfor forordningens formål og Kommissionens ønske om at skabe en kultur for rettidig betaling. Forslaget indeholder en række rigtig gode tiltag som forventeligt vil have den ønskede effekt og mindske antallet af forsinkede betalinger, herunder særligt automatisk tilskrivning af morarenter, en væsentlig forhøjelse af både morarenten og kompensationsgebyret.

Dansk Erhverv er dog samtidig meget bekymret over en række punkter i forslaget, herunder ikke mindst Kommissionens forslag om indførelsen af en maksimal betalingsfrist for alle fakturaer, alle sektorer og alle størrelser af virksomheder. Et forslag Dansk Erhverv forholder sig stærkt kritisk overfor.

Langt de fleste B2B-transaktioner er baseret på gode, solide og langvarige relationer, hvor tillid er en nøgelfaktor og hvor aftaleforholdets mange vilkår, herunder betalings-betingelser, respekteres. Eksempelvis er betaling efter 60 dage ikke nødvendigvis forsinket betaling, men kan være aftalt som del af en buket af rimelige og afbalancerede aftalevilkår der i det konkrete tilfælde, tilgodeser ønskerne hos begge aftaleparter. Det er derfor helt afgørende, at der i denne diskussion sondres klart mellem lange betalingsfrister, der er aftalt mellem parterne, og forsinket betaling der er i strid med aftalen.

Kommissionens forslag om lovfastsat maksimal betalingsfrist på 30 dage – uden undtagelser – er en alvorlig indgriben i europæiske virksomhedernes mulighed for frit at aftale de vilkår der passer bedst til deres sektor, forretningsmodel og behov.

Det fremgår af Kommissionens impact assessment, at “While it may impose a financial cost on a debtor to pay their suppliers on time, this is preferable to the debtor imposing those financial costs on its suppliers”. (punkt 162). Det fremgår videre at “The redistribution of the liquidity in the economy is fairer because every business is paying for the liquidity they need and use.” (punkt 413). Udtalelserne taget enkeltstående er svært at være uenige i, men forslaget undlader helt at forholde sig den meget virkelige situation, at rigtig mange SMV’er er både kreditorer og debitorer i aftaleforhold.

I mange tilfælde har iværksætteren eller SMV’en ikke den likviditet der skal til, for at udvide, udvikle nye teknologier eller produkter, og har måske (endnu ikke), den ballast der skal til, for at kunne få ekstern finansiering på vilkår de kan honorere. I mange tilfælde, er leverandørgæld den billigste finansiering de kan opnå, og med Kommissionens forslag vil det blive umuligt.

Med dette lovforslag overser man desuden den likviditetsudfordring som en produktionsvirksomhed kan have, der indkøber til lager og bearbejdning, og hvor slutproduktet først sælges lang tid senere. Det er kun rimeligt at likviditetsrisikoen deles i værdikæden og det er fejlagtigt at tro, at det kun er den indkøbende part, der er den stærke part. Dette kan give et yderligere pres for at vælge leverandører udenfor Europa eller placere produktion udenfor Europa.

I diskussionen om forsinkede betalinger, henvises der ofte til, at ”en ud af fire konkurser skyldes manglende rettidig betaling af fakturaer”. Udtalelsen er gentaget mange steder, hvor der i vidt omfang henvises til hinanden, uden nogen angivelse af den oprindelige kilde. Det er Dansk Erhvervs forståelse, at udtalelsen stammer fra en undersøgelse foretaget for 12-13 år siden, af forholdene i Belgien og Frankrig. Dansk Erhverv er uforstående overfor, på hvilket grundlag Kommissionen – og andre – kan foreslå så indgribende et forslag, på en enkeltstående undersøgelse gennemført i to medlemsstater for over 10 år siden, og hvis resultater må formodes at være kraftigt påvirket af finanskrisen.

Dansk Erhverv er ydermere uforstående overfor, hvordan en udfordring med forsinkede betalinger – som der ganske givet er – kan begrunde og resultere i så indgribende regulering af europæiske virksomheders aftalefrihed af alle betalinger. Dansk Erhverv opfordrer til, at der langt tydeligere sondres mellem for sent betalte betalinger og lange betalingsfrister.

Der er ydermere ikke dokumenteret et behov for maksimale betalingsfrister i B2B-transaktioner. Regulering efter laveste fællesnævner vil kun resultere i øgede administrative og økonomiske byrder for de mange europæiske virksomheder, der overholder reglerne. Løsningen er ikke mere regulering, men anvendelse og udnyttelse af eksisterende regler, herunder håndhævelse.

En sund og stærk konkurrence på det indre marked er afgørende for europæiske virksomheders evne til at konkurrere internationalt og en forudsætning for vækst og jobskabelse i Danmark og EU. En yderligere regulering af europæiske virksomhedernes mulighed for frit at aftale de vilkår der passer bedst til deres sektor, forretningsmodel og behov, er et skridt i den forkerte retning mod protektionisme, nationale barrierer og mindre samhandel.

Foranstaltning 11: Øge finansieringsmulighederne for SMV'er og iværksættere

Dansk Erhverv er i udgangspunktet kritiske over for statslige støttepuljer til private virksomheder. Derfor hilser vi Kommissionens øgede fokus på princippet om, at støtten ikke må skade økonomien eller miljøet i medlemsstaterne, velkommen. Små medlemslande som Danmark har ikke gavn af bredere rammer for tildeling af statslig erhvervsstøtte, da større medlemsstater har langt flere ressourcer til rådighed. Dette kan føre til unfair konkurrence baseret på regulering og subsidier i stedet for kvalitet og pris. Vi er derfor meget kritiske over for forslaget om, at medlemsstaterne kan tildele yderligere midler til InvestEU fra genopretnings- og resiliensfaciliteten eller nationale budgetter og bruge de eksisterende overførselsmuligheder under fonde med delt forvaltning for at øge investeringerne i deres lande.

Foranstaltning 12: Oprette pilotfacilitet ift. SMV'ers handel med Ukraine

Dansk Erhverv hilser det meget velkommen, at EU hjælper med at sikre og øge adgangen til samhandel mellem Ukraine og EU. Samhandel er gensidigt gavnlig og afgørende for genopbygningen af Ukraine. Det er også vigtigt, at handelspolitikken over for Rusland varetages på europæisk niveau for at sikre lige konkurrencevilkår på tværs af medlemslandene. Derudover er det vigtigt for Dansk Erhverv, at der er fokus på samhandel med service- og tjenesteydelser såvel som varer og landbrugsprodukter.

Foranstaltning 17: Fremme iværksætteri blandt specifikke grupper, hvor der er potentiale

Dansk Erhverv støtter hensigten om at øge antallet af kvindelige iværksættere og diversiteten i finansiering for startups. Vi er dog kritiske over for, om dette er mest effektivt på europæisk niveau. Vi mener, at sådanne initiativer bør være nationalt forankret, men vi støtter fuldt ud medlemslandenes mulighed for at gennemføre sådanne initiativer inden for rammerne af EU's eksisterende statsstøttelovgivning.

Dansk Erhverv er til rådighed for yderligere uddybning af vores høringssvar og deltager gerne i det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Carl Andersen

Politisk konsulent for skat og familieejede virksomheder

Tina Buur Johnsen

Chefkonsulent for handel